

เอกสารจากโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อมอบนโยบาย
ปฏิรูปการศึกษา

ให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษา
เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2559
ซึ่งจัดโดยกระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา

สมณฑา พวนบุญ
ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
15 กันยายน 2559

วันที่จัดทำที่ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

มาตรา 34 วรรคสาม

กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนออนุฯบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัด การศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศ ทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง สถานศึกษาแต่ละแห่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 16

เสนอแนะในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์และประกาศที่เกี่ยวกับการ
บริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2546 มาตรา 16

นอกจากนี้ คณะกรรมการการอุดมศึกษาให้มีหน้าที่ให้ความเห็นหรือให้
คำแนะนำ แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือคณะกรรมการรัฐมนตรี
และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย ตลอดทั้งให้มีอำนาจเสนอแนะและให้
ความเห็นในการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่สถานศึกษาระดับปริญญา
ทั้งที่เป็นสถานศึกษาในสังกัด และสถานศึกษาในกำกับแก่คณะกรรมการรัฐมนตรี

1. รองศาสตราจารย์ คุณหญิงอุบลราช พรมบุญ	ประธานกรรมการ	16. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการโดยตำแหน่ง
2. ศาสตราจารย์วิชัย รั่วกรรณสูต	ราชบัณฑิตยานุการ ที่นี่ 1	17. เลขาธิการสภากาชาดไทย	กรรมการโดยตำแหน่ง
3. ศาสตราจารย์สุนทร บุญเรือง	รองประธานกรรมการ ที่นี่ 2	18. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการโดยตำแหน่ง
4. ศาสตราจารย์นักเรียน ครุฑะนันทน์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	19. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการโดยตำแหน่ง
5. ศาสตราจารย์ปริชา มากกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	20. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการโดยตำแหน่ง
6. ศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ รังษีวงศ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	21. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการโดยตำแหน่ง
7. ศาสตราจารย์วิระษักดิ์ คงศรีวัฒน์วงศ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	22. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการโดยตำแหน่ง
8. ศาสตราจารย์สักดา สถาฤทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	23. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	กรรมการโดยตำแหน่ง
9. รองศาสตราจารย์ศิริโจน์ แสงอ่อนนนัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	24. ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	กรรมการโดยตำแหน่ง
10. ศาสตราจารย์กิตติศักดิ์ศรีญาณรักษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	25. นายวิทยา เจริญพันธุ์	กรรมการผู้แทนองค์กรเอกชน
11. รองศาสตราจารย์อานันท์ เดชชัยวงศ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	26. นายอรรถพร สุวรรณเดชา	กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น
12. พลตรีวงศ์เอก ชาญญาติ รัชชานนท์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	27. รองศาสตราจารย์สุจิตร เหติ่องอมรเลิศ	กรรมการผู้แทนองค์กรวิชาชีพ
13. พลตรีวงศ์ชัย ชุมแก้ว หล่อธรรมรงค์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	28. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง
14. นายสรวิษ ภู่พันธ์ไวยุทธ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		
15. นายชวสิต หนึ่นบุญ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ		

๕

ภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการคุณภาพการศึกษา

1. การลงทุนพัฒนาประเทศผ่านสถาบันอุดมศึกษา
2. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
3. การประกันคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
4. ร่าง พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ.
5. การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา
6. การส่งเสริมเครือข่ายมหาวิทยาลัย
7. การพัฒนาระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
8. การผลิตและพัฒนาครุ

- เน้น Re-profiling ม/ส โดยเฉพาะ ม.กุ่มใหม่
- การวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนฐานรากผ่านเครือข่าย
- เครือข่ายเพื่อพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา
- การจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3

การจัดระเบียบและแก้ไข^๑
ปัญหารรรมภกิจบาล
ในสถาบันอุดมศึกษา

นโยบายคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษาชุดปัจจุบัน เสนอนโยบาย กกอ. กับการยกระดับคุณภาพการอุดมศึกษาไทย ซึ่งมี 8 นโยบายหลัก คือ (1) การลงทุนพัฒนาประเทศผ่านสถาบันอุดมศึกษา (2) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (3) การประกันคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (4) ร่าง พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. (5) การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา (6) การส่งเสริมเครือข่ายมหาวิทยาลัย (7) การพัฒนาระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และ (8) การผลิตและพัฒนาครุ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดการยกระดับคุณภาพการอุดมศึกษาไทย

นโยบายที่ 1

การลงทุนพัฒนาประเทศผ่านสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดภารกิจให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน ทั้งเรื่องการผลิตบัณฑิต การวิจัย การสร้างนวัตกรรม เทคโนโลยี องค์ความรู้ใหม่เพื่อประโยชน์ของประเทศ การบริการทางวิชาการ และการทำบุญบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้ การผลิตบัณฑิตในปัจจุบันต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ และการขาดแคลนกำลังคน ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาต้องทราบเพิ่มขึ้น และนำมาเป็นบริบทในการพิจารณากำหนดทิศทางการผลิตบัณฑิต ซึ่งแตกต่างจากเดิม ที่สถาบันอุดมศึกษาหันของรัฐและเอกชนผลิตบัณฑิตตามความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษา เป็นหลัก

คณะกรรมการการอุดมศึกษามีนโยบายการปรับยุทธศาสตร์ (reprofiling) ของกลุ่มมหาวิทยาลัย ทั้งกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และกลุ่มมหาวิทยาลัยใหม่ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามุ่งเน้นพัฒนาต่อไปอย่างชัดเจนมากขึ้น การ reprofiling เป็นการจัดกลุ่มเพื่อที่จะมุ่งเน้นไปสู่ความเป็นเลิศ ทั้งมหาวิทยาลัยกลุ่มที่เน้นการแข่งขันในเวทีโลก (world class university) ซึ่งอาจมีการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและการทำงานวิจัยมากขึ้น ในขณะที่มหาวิทยาลัยกลุ่มใหม่ จะเน้นการผลิตองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น การบริการทางวิชาการ การพัฒนาห้องถูนและสังคม การ reprofiling คือ การกำหนดจุดเน้นของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา สร้างเอกลักษณ์และภาพลักษณ์ใหม่ ของแต่ละแห่ง การมีพันธกิจที่ชัดเจน จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาภาคภูมิใจ และเป็นเลิศในบริบทของตน โดยไม่ต้องทำซ้ำกัน

ในอนาคต ความสำคัญไม่ยุ่งที่ในบริณญา แต่ต้องสร้างคนที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม สามารถดำรงอยู่ในโลกตะวันตกใหม่ได้อย่างดี ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาต้องผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ จบแล้วมีงานทำ ทำงานได้ สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องปรับตัว ต่อไป เรื่องการวิจัย การบริการวิชาการ และการผลิตบัณฑิต จะผูกกับระบบประกายน ซึ่งจะผลักดันให้สถาบันอุดมศึกษาปรับตัวได้ชัดเจนและเร็วขึ้น

นโยบายที่ 2

การปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

ผลวัดของโลเกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร สำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษา เพื่อรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะแตกต่างตามจุดเน้น ของสาขาวิชาการ และวิชาชีพต่างๆ ให้ตอบสนองการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้ง บริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 แบ่งเป็น (1) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกอบด้วย หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ และหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ/ปฏิบัติการ เชิง เทคโนโลยี ชั้นทั้ง 2 หลักสูตร มีทั้งแบบปกติ และแบบก้าวหน้า (Honors Program) (2) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 สนับสนุนให้หลักสูตรที่เน้นด้านวิชาการ ผลิตผลงานวิจัยเชิงวิชาการที่ได้รับการ ยอมรับในระดับนานาชาติ และหลักสูตรที่เน้นทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มุ่งเน้นงานวิจัยที่สร้างนวัตกรรม ทั้งนี้ ได้มีแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและเจตนาการณ์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พร้อมทั้งเป็นแนวทางให้ สถาบันอุดมศึกษาริหารจัดการ และพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ปรับให้มีสอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยให้ หลักสูตรทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้นและหลักสูตร ต่อเนื่อง กำหนดสัดส่วนหน่วยกิตวิชาทฤษฎีกับปฏิบัติ (ร้อยละ 35 : ร้อยละ 50) เพื่อเน้นให้เกิดความชำนาญ ใน การปฏิบัติควบคู่กับการเพิ่มพูนองค์ความรู้ในเชิงวิชาการ และให้ความสำคัญกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ที่ ช่วยเสริมสมรรถนะ ทักษะชีวิต ทักษะการเรียนรู้ และปรับลดจำนวนหน่วยกิตของหมวดวิชาเฉพาะ เพื่อให้เกิด ความยืดหยุ่นในการจัดการศึกษา รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติต่างๆ ของอาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และเน้นความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับอาจารย์ที่เข้าใหม่

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ปรับคุณสมบัติต่างๆ ให้ชัดเจน ที่สำคัญคือ คุณวุฒิของ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (หลัก/ร่วม) อาจารย์ ผู้สอบวิทยานิพนธ์ จะต้องมีความรู้ ประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่าหรือเท่ากับระดับปริญญาที่สอน และ จะต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการเรียนจบ แต่ต้องเป็นผลงานทางวิชาการที่สามารถใช้ข้อ ตำแหน่งทางวิชาการ และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ไม่ต่ำกว่า 3 ผลงาน ในรอบ 5 ปีข้อนหลัง รวมทั้ง ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับอาจารย์ประจำที่เข้าใหม่ นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดเกณฑ์การ สำเร็จการศึกษา โดยให้มีการสอบปากเปล่าต้องเป็นระบบเปิด และการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานระดับปริญญาโท กำหนดให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ/นานาชาติ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติที่มี Proceedings ระดับปริญญาเอก ให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ/นานาชาติ (เฉพาะแบบ 1 กำหนดอย่างน้อย 2 เรื่อง) ทั้งนี้ ให้มีการกำกับคุณภาพวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ โดยสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดระบบที่

ทันสมัยเพื่อตรวจสอบการคัดลอกผลงาน หรือการซ้ำซ้อนกับงานผู้อื่น หรือการจ้างทำ หากตรวจสอบพบให้พิจารณาถอดถอนผลงานชั้นนั้น

สำหรับการควบคุมมาตรฐานหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. 2558 หรือสามารถกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหรือกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหนือกว่าเกณฑ์มาตรฐานฉบับนี้ได้ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐาน การจัดการศึกษาที่สอดท้องเอกสารของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง แต่หากไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด ให้ สกอ. ดำเนินการเข้าติดตามตรวจสอบและเสนอ กกอ. พิจารณา

นโยบายที่ 3

การประกันคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ก่อรปกบกภะระหว่างว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา หน้าที่วางแผนและประเมินคุณภาพ ให้กับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุดมศึกษา

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ได้บททวนองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และเสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง และความเคลื่อนไหวในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่างๆ โดยการประกันคุณภาพการศึกษารอบใหม่จะดำเนินการตั้งแต่ระดับหลักสูตร ระดับคณะ ระดับสถาบัน ทั้งนี้ สถาบันจะมีการประเมินตนเองทุกปี และ สกอ. จะเข้าไปติดตามตรวจสอบคุณภาพทุกสามปี

องค์ประกอบการประกันคุณภาพรอบใหม่ แบ่งเป็น ระดับหลักสูตร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์ องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และองค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ระดับคณะและระดับสถาบัน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 4 พันธกิจ 1 การบริหารจัดการ 13 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การผลิตบัณฑิต องค์ประกอบที่ 2 การวิจัย องค์ประกอบที่ 3 การบริการวิชาการ องค์ประกอบที่ 4 การที่นำบ่มรุ่งศิลปะและวัฒนธรรม และองค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ

อย่างไรก็ตาม สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการเลือกรูปแบบการประกันคุณภาพให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยต้องเป็นระบบที่สนองต่อเจตนาภัยแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และ กฎหมายระหว่างว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดทำระบบ

ประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับหลักสูตร คณาฯ และสถาบัน และมีการดำเนินการโดยมาตราการที่สามารถ เทียบเคียงกับมาตรฐาน สกอ. ดังนี้ ระดับหลักสูตร ได้รับการรับรองในระดับนานาชาติ เช่น AACSB หรือ AUN QA เป็นต้น หรือหลักสูตรวิชาชีพที่ได้รับการประเมินเพื่อการรับรองจากสภावิชาชีพ ระดับคณาฯ และ สถาบัน เช่น EdPex หรือระบบอื่นๆ โดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา และเสนอคณะกรรมการ ประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาพิจารณา

นโยบายที่ 4

ร่าง พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.

หลังจากการปฏิรูปการศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2542 ได้มีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยัง สถาบันอุดมศึกษา ให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และมีเสรีภาพทางวิชาการ ส่งผลให้มีการจัด การศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น มีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็น จำนวนมาก ในขณะเดียวกันมีปัญหาเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษาต่ำลง การจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง การ ขายปริญญา การจ้างทำวิทยานิพนธ์ โดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) มีหน้าที่เพียงเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งไม่สามารถควบคุมการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้มี คุณภาพตามแผนพัฒนาและมาตรการที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ร่าง พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. จะเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม พัฒนาให้ สถาบันอุดมศึกษามีความสามารถจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และยกระดับของประเทศให้ ก้าวไปสู่ความเป็นเลิศในระดับนานาชาติ และทันกับความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโลก ในขณะเดียวกันยังเป็นเครื่องมือกำหนดมาตรการในการกำกับ ดูแลอุดมศึกษา ทั้งในส่วนของการป้องปราบ ควบคุม ซึ่งระเบียบของสถาบันอุดมศึกษางang แห่งไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาของสถาบันอุดมศึกษาได้ เนื่องจาก ยังขาดมาตรการในการกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาที่เข้มแข็ง นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมในด้านต่างๆ เช่น จัดตั้งกองทุนอุดมศึกษา มาตรการในการคุ้มครองนิสิตนักศึกษา หลักการในการจัดสรรงบประมาณและ ทรัพยากรทางการศึกษาให้มีความเหมาะสม

ร่าง พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ยังคงความเป็นอิสระ และเสรีภาพทางวิชาการของ สถาบันอุดมศึกษา โดยให้เป็นไปตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา แต่ใช้การเงินเป็นกลไกในการกำกับ นโยบาย และสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และ มีมาตรการลงโทษ ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐานการอุดมศึกษา โดยการสร้างให้ สภามหาวิทยาลัยที่เข้มแข็ง มีความรับผิดชอบ และสร้างกลไกการคุ้มครองนักศึกษา การกระจายโอกาส ความเสมอภาค ตลอดจนให้มีระบบข้อมูลอุดมศึกษาเพื่อการกำหนดนโยบายที่ถูกต้องแม่นยำ ทั้งนี้ ให้มี คณะกรรมการรับผิดชอบการอุดมศึกษา (Commissioner) ทำงานเต็มเวลา

นโยบายที่ 5

การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา

การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อเห็นภาพรวมของการอุดมศึกษา ว่าได้มีการขับเคลื่อนอุดมศึกษาย่างไร สถานะของระบบอุดมศึกษาในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตจะเป็นอย่างไร ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

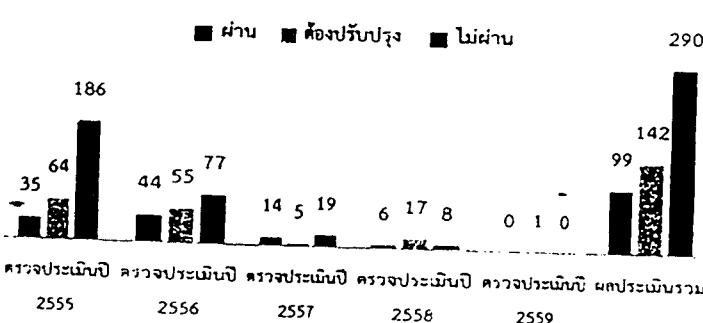
คุณภาพการจัดการศึกษาในสถาบันที่ตั้งเป็นเรื่องที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ความสำคัญ จึงปรับปรุงกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสถาบันที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา มีสาระสำคัญและจุดเน้น ดังนี้

“การจัดการศึกษาในสถาบันที่ตั้งจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี โดยคำแนะนำของ กกอ. ซึ่งต้องเป็นไปตามความต้องการกำลังคนของประเทศ เป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลน และสถาบันอุดมศึกษามีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาจากผลการประเมินคุณภาพ และเป็นการอนุญาตแบบมีระยะเวลากำหนด ทั้งนี้ ต้องไม่จัดการศึกษาในสถาบันที่ตั้งในระดับปริญญาเอก”

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาในสถาบันที่ตั้ง ในปี 2554 ได้ดำเนินโครงการตรวจเยี่ยม และปี 2555 ถึงปัจจุบัน ได้ดำเนินโครงการตรวจประเมิน

ผลการตรวจประเมินการจัดการศึกษาในสถาบันที่ตั้ง (รอบปกติ)

รายหลักสูตร/สาขาวิชา ปี พ.ศ. 2555-2559

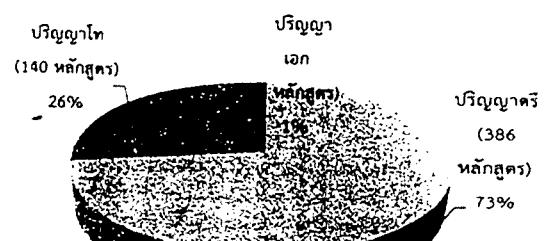
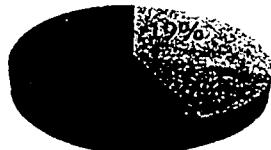


สรุปผลการตรวจประเมินทั้งหมด 531 หลักสูตร/สาขาวิชา

หลักสูตรการจัดการศึกษาในสถาบันที่ตั้ง

จำนวนความระดับปริญญา (531 หลักสูตร/สาขาวิชา)

■ ผ่าน ■ ต้องปรับปรุง ■ ไม่ผ่าน



การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอก

ที่ผ่านมา มีการติดตามตรวจสอบเยี่ยมนำร่อง 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชานบริหารการศึกษา และสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ เนื่องจากมีการเปิดการเรียนการสอนมาก ทั้งนี้ เพื่อให้มีความยืดหยุ่นและเน้นการพัฒนา แนวปฏิบัติที่ดีของสถาบัน และเพื่อให้ดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว การดำเนินการระยะต่อไปจึงแบ่งกลุ่มสถาบัน ฯ ตามเกณฑ์ด้านคุณภาพ และให้ใช้ระบบการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอก ในการศึกษา วิจัยติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอก ในภาพรวมของทุกหลักสูตร เพื่อเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายในการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับปริญญาเอกของประเทศไทย

การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปลี่ยน ประเภทแล้ว

ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปลี่ยนประเภทแล้ว 36 สถาบัน แบ่งเป็น ระยะแรก จำนวน 23 สถาบัน และระยะที่สอง จำนวน 13 สถาบัน โดยมีสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 20 สถาบัน ที่จะต้องเสนอแผนการปรับปรุงในประเด็นต่างๆ ตามความเห็นของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมmany สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

นโยบายที่ 6

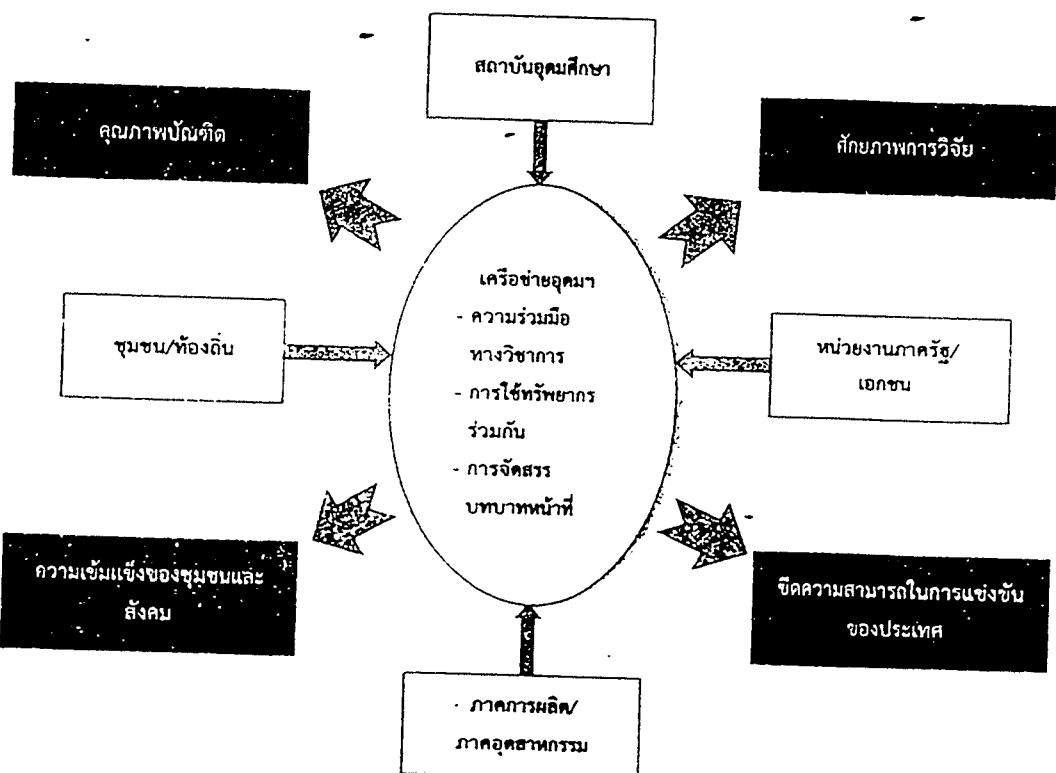
การส่งเสริมเครือข่ายมหาวิทยาลัย

เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา เป็นกำลังสำคัญในการช่วยให้สถาบันอุดมศึกษามีความเข้มแข็ง และมีคุณภาพ เป็นการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มพลังความหลากหลาย ความเชี่ยวชาญ ร่วมกันและแบ่งงานกันทำ ลดความซ้ำซ้อน ลดช่องว่างของความแตกต่าง บนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้และทรัพยากรร่วมกัน ในรูปแบบเครือข่ายอุดมศึกษาที่เชื่อมโยงกับการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนกับภาคการผลิต อุตสาหกรรม และภาคประชาสังคม ซึ่งสมาชิกเครือข่ายฯ ต้องร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้สถาบันอุดมศึกษาใน เครือข่ายมีความโดดเด่น

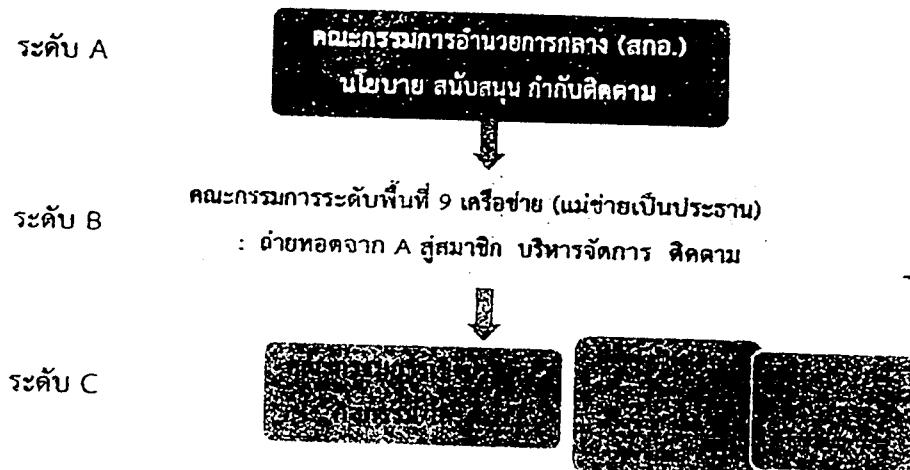
เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา มีหน้าที่ถ่ายทอด และส่งเสริม สนับสนุนให้เครือข่ายดำเนินงาน ตอบสนองนโยบายเดียวกับการอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรและองค์ความรู้ร่วมกันระหว่าง สถาบันอุดมศึกษา ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งให้คำแนะนำเรื่องการบริหารจัดการเครือข่าย การพัฒนาเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ เข้มแข็ง และยั่งยืน ตลอดจนเป็นศูนย์กลางรับทราบรายงานผลการ ดำเนินงาน รวมทั้งติดตามประเมินผลเครือข่ายที่จัดตั้งขึ้น

คณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ความสำคัญในการส่งเสริมเครือข่ายมหาวิทยาลัย ดังนั้น จึงมีนโยบาย จัดโครงการประชุมคณะกรรมการสัญจร 9 เครือข่าย เพื่อสร้างความเข้มแข็งและสร้างศักยภาพการทำงานของ เครือข่ายอุดมศึกษา โดยคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนและให้คำแนะนำการบริหาร จัดการเครือข่ายร่วมกับเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค ทั้ง 9 เครือข่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาเครือข่ายให้มี ประสิทธิภาพ เข้มแข็ง และยั่งยืน ซึ่งถือว่าเป็นการมองนโยบายจากเครือข่าย A สู่เครือข่าย B มาจากนั้น

แนวคิดและวัตถุประสงค์การสร้างเครือข่าย



โครงสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาอุดมศึกษา (ในปัจจุบัน)



นโยบายที่ 7

การพัฒนาระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา ระบบการคัดเลือกนักศึกษามีรูปแบบการคัดเลือกที่หลากหลาย และซ้ำซ้อนมากขึ้น ทั้งระบบกลาง (Admissions) และระบบรับตรง/โควต้า มีการกำหนดองค์ประกอบการคัดเลือก และการจัดสอบ ทั้งโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สพช.) ที่จัดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) ความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (PAT) ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) หรือที่สถาบันอุดมศึกษาจัดทดสอบต่างๆ เช่น วิชาสามัญ 9 วิชา อย่างไรก็ตาม ทั้งสองระบบผ่านการคัดเลือกร่วมกันโดยสมาคมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (สอท.)

จากความหลากหลายที่มีมากขึ้นตามลำดับ ทั้งระบบการสอบคัดเลือก รูปแบบการสอบ และกำหนดการสอบ จนส่งผลกระทบต่อนักเรียนนักศึกษา และผู้ปกครอง ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนักเรียนขั้นมุ่งมั่นศึกษาปีที่หก และผู้ปกครอง มุ่งเน้นการกวดวิชาเพื่อสอบในระบบต่างๆ มากกว่าการใช้เวลาในห้องเรียน ทั้งนี้ คณะกรรมการการอุดมศึกษาตรัตน์ปัญหาที่เกิดขึ้น อาทิ การวิ่งรอกสอบ วัฒนธรรมการเรียนการสอน ค่าใช้จ่ายของนักเรียนและผู้ปกครอง การลักลอบ การพั้นสภาพนักศึกษา (รีเทิร์น) การเหลื่อมล้าทางการศึกษา ดังนั้น คณะกรรมการการอุดมศึกษามีนโยบายปรับปรุงระบบที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพและเสมอภาคมากขึ้น เพื่อลดภาระการสอบของนักเรียน โดยมีระบบ Central Admissions หรือ Network Admissions ตามกลุ่มสาขาวิชา พร้อมทั้งสนับสนุน ให้ทบทวนและลดความซ้ำซ้อนของข้อสอบ ด้วยการใช้ข้อสอบที่มีมาตรฐานและรองรับองค์ประกอบในการพิจารณาของกลุ่มสาขาวิชาต่างๆ และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของการรับเข้าเรียนในสาขาวิชาต่างๆ ตลอดจนส่งเสริมให้ นักศึกษามีสมรรถนะทางภาษา

ในปีการศึกษา 2559 ที่ผ่านมา การคัดเลือกระบบรับตรงร่วมกัน (Clearinghouse) ซึ่งเดิมใช้ข้อสอบ 7 วิชาสามัญ ได้เพิ่มเป็น 9 วิชาสามัญ เพื่อสอดรับตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษา โดย สพช. เป็นหน่วยงานดำเนินการจัดสอบและออกข้อสอบ นอกจากนี้ ที่ประชุมอธิการบดีได้ปรับปรุงให้มีขั้นตอนใหม่โดยเฉพาะการประกาศผลสอบ 9 วิชาสามัญ และ GAT/PAT จึงทำให้มหาวิทยาลัยต่างๆ สามารถนำคะแนนไปใช้ในการรับตรงได้ โดยไม่ต้องจัดสอบเอง ลดภาระนักเรียนวิ่งรอกสอบ

นโยบายที่ 8

การผลิตและพัฒนาครุ

ปัจจุบันมีสถาบันฝ่ายผลิตครุ ประมาณ 113 แห่ง แบ่งเป็น มหาวิทยาลัยรัฐ (เดิม) 20 แห่ง มหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ 2 แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 7 แห่ง สถาบันการศึกษาเอกชน 42 แห่ง สถานศึกษาก่อตั้ง 4 แห่ง (สถาบันการผลิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มหาวิทยาลัยมหากรุ๊ปวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย) โดยมี 3 หลักสูตรคือ (1) หลักสูตรการผลิตครุระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) เพื่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TFQ) สาขาวิชาครุศาสตร์/ คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TFQ) สาขาวิชาครุศาสตร์/

ศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิ เน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต 5 ด้าน(2) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (ป.บัณฑิต) เป็นการรับผู้ที่จบสาขาวิชามาเรียนต่อวิชาชีพครูอีก 1 ปี และ (3) หลักสูตรปริญญาโททางการศึกษา เช่น โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.)

ปัญหาคุณภาพการศึกษา ปรากฏให้เห็นจากคุณภาพนักเรียน ซึ่งดูได้จากการและขั้นตอนนักเรียน เมื่อเทียบเคียงกับนักเรียนในระดับสากลอุปถัมภ์ในอันดับท้ายๆ โดยดูจากผลคะแนนการประเมินของ PISA หรือคุณภาพครู ที่ผลิตครูไม่สอดคล้องกับความต้องการ และขาดแคลนคุณลักษณะวิทย์/คณิต ที่สอนไม่ตรงกับสาขา ตลอดจนบัณฑิตครู ซึ่งมีทักษะ สมรรถนะต่างกว่าที่คาดหวัง คณะกรรมการการอุดมศึกษา เห็นว่า ระบบผลิตครูที่มีศักยภาพและมีความพร้อมจะเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าวได้ จึงเห็นควรกำหนดทิศทางการผลิตครูจำนวนน้อยลง แต่เน้นเรื่องคุณภาพ โดยระบบการผลิตครูควรเป็นระบบปิด และกระบวนการผลิตครู ต้องมีหัว Classroom Teacher ที่สามารถสอนได้ทุกวิชาไม่เกินระดับประถมศึกษา และ Subject Teacher คือ รายวิชาเอกที่สอนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งผู้ที่จะเป็นครูต้องเรียนรายวิชาเฉพาะแล้วจึงไปเรียนวิชาครู ดังนั้น คณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงมีนโยบายสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยรับผิดชอบการพัฒนาครูประจำการ และการผลิตครูรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการรายโรงเรียน พร้อมทั้งสร้างหลักสูตรและสื่อการเรียน การสอนที่ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้การผลิตครูต้องเป็นวาระแห่งสถาบัน ที่เป็นหน้าที่ของคณะวิชาต่างๆ ต้องร่วมกันผลิตครู ไม่ใช่หน้าที่ของครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เพียงคณะเดียว และควรปรับระบบองค์กรส่งเสริมครู ให้แก่ สำนักงานเลขานุการครุสภาก สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากร ทางการศึกษา (สกศ.) เพื่อให้มีกิจกิจการที่เอื้อต่อการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา พร้อมทั้งให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาผู้บรรยายการศึกษาให้บริหารงานอย่างโปร่งใสเป็นธรรม

คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการส่งเสริมศักยภาพแห่งชาติ

ที่ ๓๙/๒๕๕๘

เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหารมารยาทด้านคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษา

ตามที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า สถาบันอุดมศึกษาบางแห่งเปิดการสอนและจัดการศึกษาทั้งในและนอกสถานที่ตั้งโดยใช้หลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ผลิตบัณฑิตที่มีปัญหาด้านคุณภาพและไม่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ซึ่งสภากาลเมืองสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สภากาลเมืองสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งอาจมีความเชื่อว่า

◎ ทางกฎหมายดำเนินการในลักษณะที่ส่อเจตนาแสวงหาประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อให้คงอยู่ในตำแหน่งต่อไป มีการกลั่นแกล้งฝ่ายตรงข้าม จนกระทั่งเกิดปัญหารองเรียนและฟ้องร้องทางคดีเป็นจำนวนมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา แม้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้พยายามใช้กลไกทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวแก้ไข ทบทวน หรือดำเนินการใหม่ในเรื่องต่าง ๆ แล้ว แต่ไม่อาจทำให้ปัญหาคลี่คลายได้โดยเร็ว การดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเหล่านี้จึงไม่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยตรง ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลและช่วยให้ช่องว่างความเป็นสถาบันทางวิชาการซึ่งสูงของสถาบันอุดมศึกษา แต่ละแห่ง จึงจำเป็นต้องแก้ไขสถานการณ์ความไม่ถูกต้องและไม่ชอบธรรมของการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และสร้างความมั่นใจให้แก่สังคมโดยรวมต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะกรรมการส่งเสริมศักยภาพแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมศักยภาพแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำสั่งนี้ “สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่อยู่ในสังกัดและในกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ และให้หมายความรวมถึงสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วย

ข้อ ๒ ในกรณีที่ปรากฏว่าการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภากาลเมืองสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภากาลเมืองสถาบันอุดมศึกษา หรืออธิการบดี ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจยับยั้งการแต่งตั้งหรือการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ที่จะดำรงตำแหน่งดังกล่าว

ข้อ ๓ เพื่อให้การดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนายกสภากาลเมืองสถาบันอุดมศึกษาหรือกรรมการสภากาลเมืองสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ดํารงตำแหน่งนายกสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาจะดํารงตำแหน่งนายกสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษา

ในเวลาเดียวกันเกินสามแห่งไม่ได้

(๒) ผู้ดํารงตำแหน่งนายกสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาทํางานสองแห่งแล้ว อาจได้รับแต่งตั้งให้ดํารงตำแหน่ง

นายกสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาหรือกรรมการสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาอีกได้ไม่เกินหนึ่งแห่ง

(๓) ผู้ดํารงตำแหน่งนายกสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาทํางานหนึ่งแห่งแล้ว อาจได้รับแต่งตั้งให้ดํารงตำแหน่ง

นายกสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาหรือกรรมการสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาอีกได้ไม่เกินสองแห่ง

(๔) ผู้ดํารงตำแหน่งกรรมการสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาจำนวนสี่แห่งแล้ว ไม่อาจได้รับแต่งตั้ง

ให้ดํารงตำแหน่งนายกสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาหรือกรรมการสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาในเวลาเดียวกันนั้นได้อีก

ผู้ดํารงตำแหน่งนายกสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาหรือกรรมการสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษา

ของรัฐตามวรคหนึ่ง ไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน เนี้ยประชุม หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจาก

ในฐานะนายกสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาหรือกรรมการสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ

ความในวรคหนึ่งและวรคสองไม่นำมาใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดํารงตำแหน่งนายกสภากลํา

สถาบันอุดมศึกษาหรือกรรมการสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๔ ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อปรากฏว่าสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาแห่งใดมีกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) จัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือมาตรฐานหลักสูตร จนอาจก่อให้เกิด

ความเสียหายแก่นิสิตนักศึกษา ระบบการศึกษา สังคม หรือประเทศชาติ

(๒) จงใจ หลอกเลี้ยง หรือประวิงการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของ

สถาบันอุดมศึกษา หรือคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่สั่งการตามคำสั่งนี้หรือตามกฎหมาย

(๓) นายกสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้บริหารสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษา

มิพุติการณ์ส่อไปในทางทุจริต

(๔) ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งภายในสถาบันอุดมศึกษาจนสภากลํากับสถาบันอุดมศึกษา

หรือสถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้

ในการดำเนินการตามวรคหนึ่ง คณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจแต่งตั้งคณะกรรมการ

คณะกรรมการ คณะทำงาน หรืออบรมหมายบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อน

ข้อ ๕ เมื่อมีกรณีตามข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของ

คณะกรรมการการอุดมศึกษามีอำนาจสั่งการให้สภากลํากับสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

ยับยั้งการรับนิสิตนักศึกษา ปิดหลักสูตร ยุติการจัดการศึกษา หรือดำเนินการอื่นใด

ในการดำเนินการตามวาระหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจขอข้อมูลจากบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือส่งให้ดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับการได้มาซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบันอุดมศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือให้ดำเนินการใด ๆ เพื่อรองรับ ยับยั้ง หรือยุติเหตุที่เกิดขึ้นนั้น

ข้อ ๖ เมื่อมีกรณีตามข้อ ๔ และปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น เป็นสถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษามีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นอยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๗ ให้สถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการทำงานอาญา ทางละเมิด หรือทางวินัยแก่ผู้ซึ่งได้กระทำการให้เกิดเหตุตามข้อ ๔ ด้วย

ข้อ ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนดมาตรการให้สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่นิสิตนักศึกษา ซึ่งได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามข้อ ๔ หรือข้อ ๖ หรืออาจสั่งหรือมอบหมายให้สถาบันอุดมศึกษาอื่น ร่วมดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายของนิสิตนักศึกษาเหล่านั้นด้วยกีดี

ในการดำเนินการตามวาระหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา หรือบุคลากร ของสถาบันอุดมศึกษาที่ถูกดำเนินการตามข้อ ๔ หรือข้อ ๖ ไม่พ้นจากความรับผิดชอบในความเสียหาย ที่เกิดขึ้นแก่นิสิตนักศึกษา

ข้อ ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีอำนาจสั่งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดในสถาบันอุดมศึกษาดูแลการปฏิบัติหน้าที่ พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ หรือให้ไปปฏิบัติงานในหน่วยงานแห่งอื่น และแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน เข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบันอุดมศึกษานั้น

ในกรณีที่นายกสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสถาบันอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา แห่งใดด้วยดุลการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ทั้งคณะ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน

ผู้ซึ่งถูกสั่งให้หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน เนื้ยประชุม สิทธิประโยชน์ หรือเงินประจำตำแหน่งในตำแหน่งนั้น

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในสถาบันอุดมศึกษาตามคำสั่งนี้ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน เนื้ยประชุม สิทธิประโยชน์ หรือเงินประจำตำแหน่ง ตามระเบียบของทางราชการ หรือตามที่สภากาชาดไทยกำหนด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งนี้ ที่ได้กระทำการไปตามอำนาจหน้าที่โดยสุจริต ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่เกินสมควรแก่เหตุ ย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหาย จากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๑ การแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่นิสิตนักศึกษาตามข้อ ๘ รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามคำสั่งนี้ ให้เบิกจ่ายจากสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นด้านเหตุแห่งการนั้น

ข้อ ๑๒ เมื่อคำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามคำสั่งนี้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิโดยทันที

การนำข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ มาใช้บังคับแก่สถาบันอุดมศึกษาอื่นนอกจากสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคหนึ่ง ซึ่งกระทำผิดกฎหมายหรือมีกรณีตามข้อ ๔ และการแก้ไขเยียวยาโดยมาตรการปกติไม่อาจทำได้ หรือล่าช้าจนเกิดความเสียหายต่อระบบการศึกษา หรือนิสิตนักศึกษาจำนวนมาก ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการความสงบแห่งชาติประกาศกำหนด

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๑๔ สถาบันอุดมศึกษาใดมิได้อยู่ในสังกัดหรือในกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกำกับดูแลหรือรักษาระดับมาตรฐานอุดมศึกษานั้น มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการหรือส่งให้สถาบันอุดมศึกษานั้นปฏิบัติตามคำสั่งนี้โดยอนุโลม โดยจะขอคำแนะนำจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาด้วยหรือไม่ก็ได้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๕ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบka เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกสิริใหม่

Reprofiling

รองศาสตราจารย์พินิติ รตานานุฤทธิ์

ประธานอนุกรรมการปรับยุทธศาสตร์ (Reprofiling) มหาวิทยาลัยกสิริใหม่

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อนำเสนอแนวทางปฏิรูปการศึกษาให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษา

วันที่ 15 กันยายน 2559

ณ โรงแรม เคซี เบอร์เกอร์ ประตูน้ำ กรุงเทพฯ

หัวข้อการบรรยาย

1. หลักการແດະເຫດຜອ

2. แนวคิดการ Reprofile มหาวิทยาลัย

- เหตุผล ความจำเป็นในการ Reprofile สถาบันอุดมศึกษา
- เป้าหมายการ Reprofile สถาบันอุดมศึกษา
- ผู้ดำเนินการที่สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการ

3. กระบวนการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

4. (ร่าง) กรอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกสิริใหม่ : Policy Guideline

1. หลักการและเหตุผล

- ❖ บริบทโลกและบริบทประเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็นโอกาสและความท้าทาย ของอุตสาหกรรมที่จะต้องรับมือกับปัจจัยภายนอก เช่น การแข่งขันสูง การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล และความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง
- ❖ ข้อจำกัดด้านทรัพยากรและงบประมาณ การปรับตัวสู่อุตสาหกรรมดิจิทัล ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ รวมถึงความต้องการของคนงานในอนาคต
- ❖ คำแนะนำเพื่อเตรียมตัวรับมือกับความเปลี่ยนแปลง ควรเน้นการลงทุนในเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน เช่น การใช้เครื่องมือทางดิจิทัลในการวางแผนธุรกิจ หรือการฝึกอบรมพนักงานให้มีความรู้ด้านดิจิทัล
- ❖ แนวทางการดำเนินการ ควรเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากร สนับสนุนการเรียนรู้ต่อเนื่อง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

3

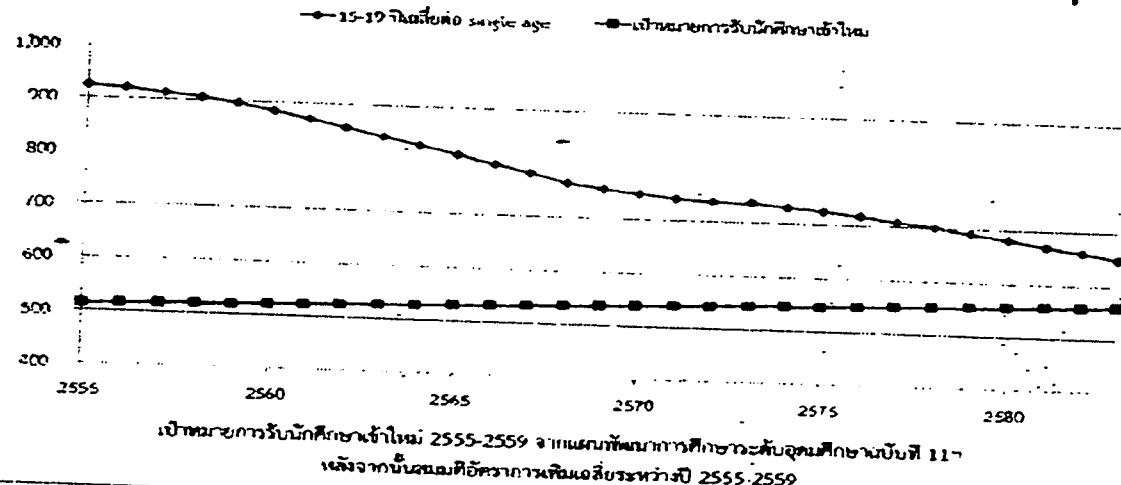
บริบทของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไป

- สังคมสูงวัย
- ความจำเป็นของการพัฒนาแรงงาน
- โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐบาล
- อุตสาหกรรมเป้าหมายและเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- เศรษฐกิจดิจิทัล
- แนวคิดและทิศทางปฏิรูปประเทศไทยของ ปปช.

บริบทของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไป

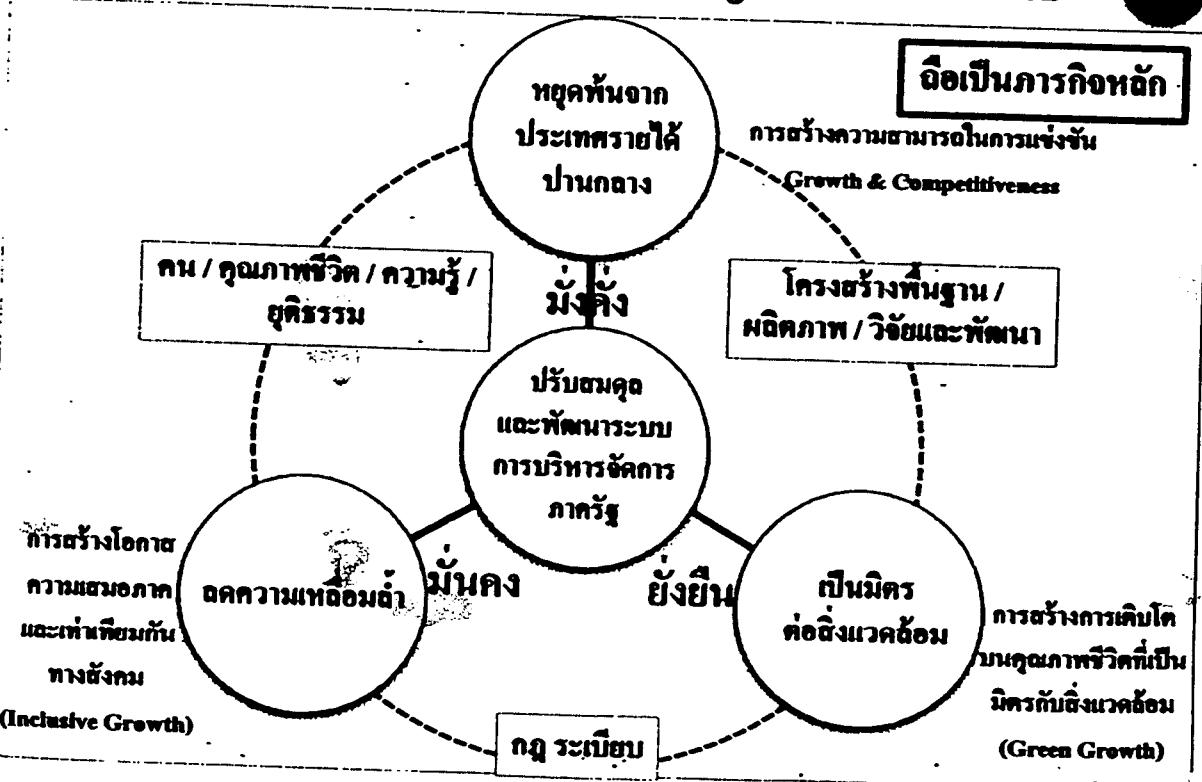
ผลการทบทวนต่ออุดมศึกษาของไทย

ฐานของนิสิตนักศึกษา (ปริญญาตรี) มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ



5

อุดมศึกษาต้องตอบโจทย์สำคัญของประเทศไทย



สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. แนวคิดการ Reprofile มหาวิทยาลัย

เหตุผล ความจำเป็นในการ Reprofile สถาบันอุดมศึกษา

1. ไทยมีการลงทุนด้านการศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่ไม่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศทั้งปัจจุบันและอนาคต ซึ่งผลให้เกิดนิยามการผลิตและพัฒนาค่าใช้จ่ายอย่างต่อเนื่อง

2. นโยบายด้านการอุดมศึกษาของ รบก. (พัฒนาครัวเรือน รักษาภาระ)

- > กำหนดแนวทางการผลิตนักศึกษาให้สอดคล้องความต้องการและความเป็นเมืองรองเพื่อรองรับความต้องการ
- > กำหนดผลลัพธ์ (Outcome) ของสถาบันอุดมศึกษา เช่น เป็นศูนย์วิชาชีพที่มีคุณภาพ มีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- > ตัดให้สถาบันอุดมศึกษาในที่ที่ทำให้เป็นที่เรียนให้เป็นที่ทำงานให้สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาท้องถิ่น

Reprofiling จึงเป็นนโยบายสำคัญที่จะให้มหาวิทยาลัยปรับเปลี่ยนบทบาทของตน รองรับโจทย์การพัฒนา กำลังคนเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและหุตศึกษาที่ต้องกับตกประเทศไทยได้ปานกลาง ได้ภายใน 15-20 ปีข้างหน้า

2. แนวคิดการ Reprofile มหาวิทยาลัย (ต่อ)

เป้าหมายการ Reprofile สถาบันอุดมศึกษา

1. อุดมศึกษามีบทบาทในการพัฒนาคนทุกช่วงชีวิต คำนึงถึงวัยแรงงานและผู้สูงอายุให้มากขึ้น

2. ทบทวนภารกิจในฐานะที่อุดมศึกษาเป็นชนของของประเทศ ปรับเปลี่ยนเป้าหมาย เป้าหมายวิธีการดำเนินการ เพื่อตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศตามความเป็นเด็ก ของสถาบัน โดยยังคงไว้ซึ่งทั้งหมด 4 ด้าน

* การผลิตบัณฑิต

* การผลิตงานวิจัย

* การบริการวิชาการ

* การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2. แนวคิดการ Reprofile มหาวิทยาลัย (ต่อ)

สิ่งสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาต้องคำนึงถึง

1. ศึกษาวิเคราะห์ทักษะภาษาของคน เพื่อกำหนดความต้องการ แนวโน้มที่ต้องการจะเป็นในอนาคต ปัจจุบัน Vision, Mission กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนตอบสนองกิจกรรมการพัฒนาประเทศ
2. ค้นหาและกำหนด sector ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรมที่รับเรื่อง และนิพัทธ์ภาษาสามารถตอบสนอง sector นั้นได้
3. กำหนด area ที่สถาบันมีส่วนร่วมในการพัฒนาร่วมกับกบฏสถาบันอุดมศึกษา ในพื้นที่ หรือแยกกันพัฒนาตามความต้องการพัฒนา
4. พิจารณา Profile Information ซึ่งประกอบด้วย University profile, Customer profile, Partner profile และ Asset profile เพื่อให้เห็นภาพรวมของทักษะที่มีอยู่

9

2. แนวคิดการ Reprofile มหาวิทยาลัย (ต่อ)

สิ่งสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาต้องคำนึงถึง (ต่อ)

5. สร้างความเข้าใจในหลักการ วิธีการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการดำเนินการ ต้องมีความชัดเจน
6. กำหนดมาตรฐานการที่จะตอบสนองต่อความต้องการของสถาบันและในอนาคต โดยคงไว้ซึ่งพันธกิจ เดิน 4 ด้าน
7. กลไกการบริหารจัดการและระบบธรรมาภิบาล (good governance) ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ใหม่ของตนเอง
8. ภาวะผู้นำแข็งแกร่งบริหารสถานศึกษา (strong leadership)
9. มีกระบวนการสร้างการยอมรับ นิปปานายร่วมกัน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการสร้างระบบอุดมศึกษาที่มีความยั่งยืน

10

3. กรอบการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1. คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับยุทธศาสตร์ (Reprofiling) มหาวิทยาลัยกทุ่นใหม่ เป็นอนุกรรมการเฉพาะกิจ ตั้งแต่วันที่ 18 กันยายน 2558

จำนวนหน้าที่ :- ศึกษา วิเคราะห์ ทบทวนและปรับปรุงการกิจ เพื่อปรับยุทธศาสตร์ (Reprofiling) ดังที่ ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์และกลไกในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยกทุ่นใหม่ให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางด้านภาระและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ลงก์ประจำเดือน จำนวนทั้งสิ้น 21 ท่าน ประจำเดือน

- อนุกรรมการและที่ปรึกษา :- จำนวน 3 ท่าน คร.กฤษณะพงษ์ กีรติกา ภ.ภูมิพลชุมแสงกา ภารหมู่ และเลขานุการ กก.
- ประธานอนุกรรมการ :- รศ.พินิติ วงศานุกรูป
- รองประธานอนุกรรมการ :- จำนวน 2 ท่าน ได้แก่ พ.วิชัย รัชประภา และรองเลขานุการ กก.
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ :- จำนวน 11 ท่าน มีประธานคณะกรรมการบริหารบดี นกร. และประธาน ภาคีนกร. รวมทั้ง
- ฝ่ายเลขานุการ :- จำนวน 4 ท่าน

11

3. กรอบการดำเนินงานของ สกอ. (ต่อ)

2. คณะกรรมการปรับยุทธศาสตร์ฯ เห็นชอบในหลักการการ Reprofile สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งให้ดำเนินการปรับยุทธศาสตร์ของตนเอง โดยเนื้องต้น ให้ดำเนินการในสถาบันอุดมศึกษาดังนี้ 54 แห่งก่อน ได้แก่

มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

สถาบันเทคโนโลยีปทุมธานี

มหาวิทยาลัยนنانนทกุฎราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏราษฎร์บูรณะ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

12

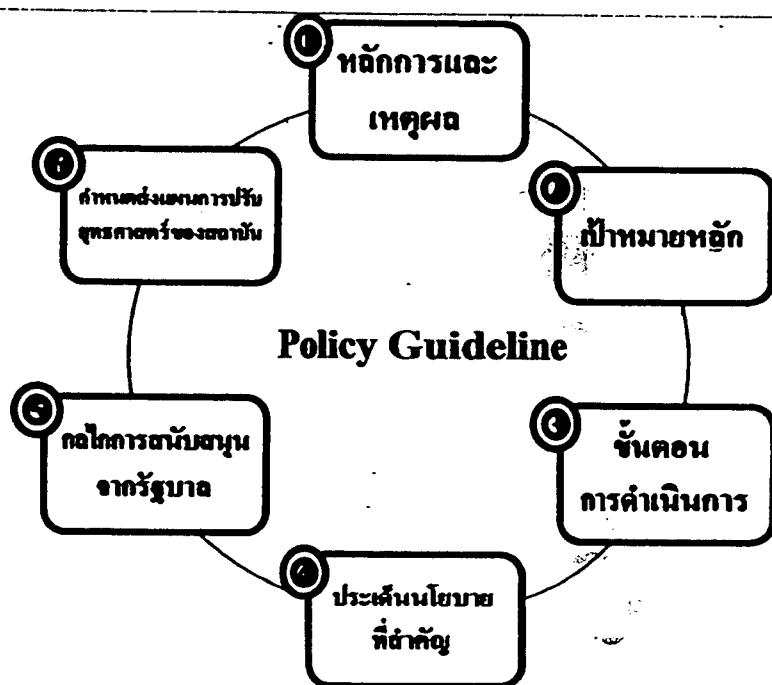
3. กรอบการดำเนินงานของ สกอ. (ต่อ)

3. คณะกรรมการการกระจายศักยภาพ 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2574) เห็นว่านโยบาย Reprofile เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนอุดมศึกษาระยะยาว ให้ร่วงรุ่นทันกับเทคโนโลยีและเปลี่ยนแปลงไป

4. สกอ. มีบทบาทสนับสนุนการ Reprofile สถาบันอุดมศึกษา โดยการปรับปรุง กฎเกณฑ์ต่างๆ เช่น เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์การประกันคุณภาพ เกณฑ์ การขอตัวแทนทางวิชาการให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อสร้างแรงจูงใจและ เอื้อให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามปรัชญาและพันธกิจของตน

13

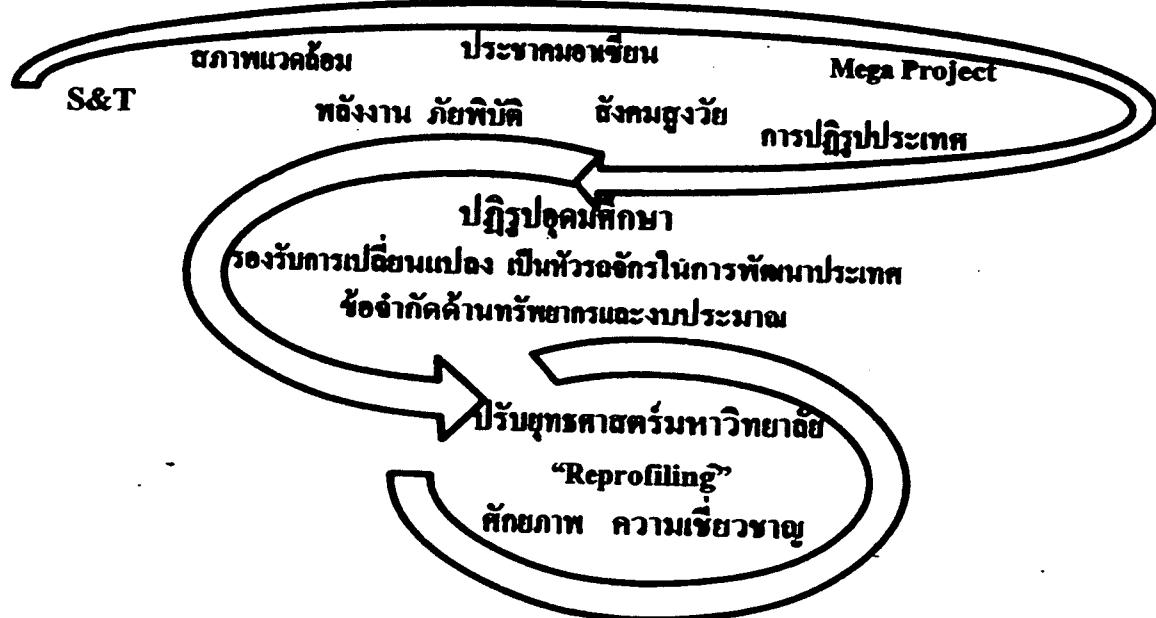
4. (ร่าง) กรอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยก่อตั้มใหม่



14

4. (ร่าง) กรอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกอสุ่มใหม่ (ต่อ)

หลักการและเหตุผล



15

4. (ร่าง) กรอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกอสุ่มใหม่ (ต่อ)

เป้าหมายหลัก

สถาบันอุดมศึกษาปรับ

- บทบาทคุณศักยภาพ ความเชี่ยวชาญ ที่จะต้องอัดฉีด ภายใต้พันธกิจหลักของอุดมศึกษา เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและพิจารณาการพัฒนาประเทศในอนาคต บรรยายการความร่วมมือ ทั้งในภายนอกและภายในภาครัฐ เอกชน และภาคธุรกิจ
- หลักสูตรการจัดการศึกษาและการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชั้นนำ ผู้เชี่ยวชาญ และพัฒนาคุณภาพชั้นนำ ที่มีคุณภาพและมนต์เสน่ห์ ตลอดจนเป็นที่ท่องเที่ยวทางวิชาการแก่ผู้คน
- ระบบบริหารจัดการภายในสถาบันอุดมศึกษาให้มีธรรมาภินิษฐ์ เป็นศูนย์กลาง สร้างการมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่อผู้คน

16

4. (ร่าง) กรอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกสิมใหม่ (ต่อ)

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. วิเคราะห์ศักยภาพของสถาบัน เพื่อให้กรอบสถานะหรือคำแนะนำของสถาบัน
 - * ปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก
 - * ข้อมูลสถาบัน : University profile, Customer profile, Partner profile, Assets profile
2. วิเคราะห์และกำหนด sector (ด้านเศรษฐกิจ/ธุรกิจ) ที่สถาบันมีศักยภาพตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ
 - * กำหนดที่มีประสิทธิภาพที่สถาบันมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่อย่างรอบด้าน (engagement)
 - * ผู้นำการกระจายและครอบคลุมทุกที่ที่ค่านิยมพื้นฐานความร่วมมือที่มีอยู่คืน
 - * เน้นการพัฒนาชุมชนฐานรากและการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

17

4. (ร่าง) กรอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกสิมใหม่ (ต่อ)

ขั้นตอนการดำเนินการ (ต่อ)

3. ทบทวนและปรับวิธีทั้งหมดหรือทั้งสิ่งใดก็ได้เพื่อกำหนดเป้าหมายการดำเนินการที่ชัดเจน
 - * กำหนดความเขี่ยวชาญและแนวทางใหม่ในอนาคตที่จะท่องอัตลักษณ์ของคนร่วมกัน
 - * ทบทวนและจัดทำวิธีทั้งหมด ทั้งกิจและยุทธศาสตร์ของคนมองให้มีความชัดเจน
 - * ทบทวนเป้าหมาย หลักสูตร และกระบวนการผลิตกำลังคนที่มีอยู่คืน เพื่อมุ่งไปสู่การผลิต กำลังคนให้ตรงความต้องการของประเทศ
 - * จัดทำแผนการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบันตามระยะเวลาและยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนา การอุดมศึกษา พร้อมทั้งหาคุณธรรม ข้อมูล และวิธีดำเนินการ รวมทั้งการปรับลดภารกิจหรือ หลักสูตรที่ไม่ใช่จุดเน้น และซึ่งที่ต้องการได้รับการสนับสนุนจากรัฐหรือน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - * พิจารณาทำหนังสือ special process หรือมี fast track ในการขับเคลื่อน

18

4. (ร่าง) กรอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกลุ่มใหม่ (ต่อ)

ขั้นตอนการดำเนินการ (ต่อ)

4. พิจารณาแผนการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบันและการจัดเตรียมทรัพยากร

* หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาศักยภาพ และแนวทางในการพัฒนาสถาบันดูคุณศึกษา

* กำหนดแนวทางการปรับปรุงหรือพัฒนาบุคลากร หลักสูตร งบประมาณ โครงสร้าง

อัตรากำลัง โครงการต่างๆ และทบทวนกฎหมายหรือระเบียบต่างๆ

* กำหนดกิจกรรม หน่วยงานรับผิดชอบ หลักเกณฑ์และตัวชี้วัดที่สำคัญทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

5. การกำกับ ติดตามและประเมินผล

* กำหนดวิธีการและรูปแบบการติดตามประเมินผล และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากร โครงสร้างส่วนราชการและหลักสูตรการศึกษา

* รบว.ศธ. โดยคำแนะนำของ กกอ. อาจสั่งการให้สถาบันยังยั่งการรับนักศึกษา ปีดหลักสูตร ยุติการจัดการศึกษาหรือดำเนินการอื่นใด

19

4. (ร่าง) กรอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกลุ่มใหม่ (ต่อ)

ประเด็นนโยบายที่สำคัญ

1. ด้านขนาดที่เหมาะสมของสถาบัน (right size)

* สถาบันดูคุณศึกษาควรมีขนาดหรือจำนวนนักศึกษา สาขาวิชาที่เหมาะสม โดยมีรูปแบบที่หลากหลาย ชื่ออยู่กับพัฒนาภาพความพร้อมของสถาบันและความเหมาะสมของแต่ละสถาบัน (right size & right direction)

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

* ทบทวน (re-direction) การปรับปรุง ปรับฉด หรือเปิดหลักสูตรให้ซองครันกับแนวโน้มในอนาคต ระหว่างถึงหลักสูตร short course training ในรูปแบบ non-degree program ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

* Experiential Based Learning และนูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

20

4. (ร่าง) ครอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกตุ้มใหม่ (ต่อ)

ประเด็นนโยบายที่สำคัญ (ต่อ)

3. ด้านทรัพยากรและความร่วมมือ

- * ศึกษา วิเคราะห์ และวางแผนความร่วมมือกับ strategic partner บูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- * มีความร่วมมือ มีการทำงาน และใช้ทรัพยากร่วมๆ ร่วมกัน

4. ด้านการบริหารจัดการ

- * มีกลไกการบริหารจัดการและระบบธรรมาภิบาล (good governance) ที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทใหม่ ผ่านกลไกของสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ศธ. อาจใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อก้าวให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- * สภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต้องมีภาวะผู้นำ (strong leadership)
- * ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ในช่วงเปลี่ยนผ่าน (transition strategy)

21

4. (ร่าง) ครอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกตุ้มใหม่ (ต่อ)

ประเด็นนโยบายที่สำคัญ (ต่อ)

5. ด้านการกำกับ คิดตามและประเมินผล

- * กระบวนการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ
- * มีคณะกรรมการกำหนดแนวทางหรือกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรุ่นศึกษาในภาพรวมอย่างมีประสิทธิภาพ
- * มีเครือข่ายความร่วมมือ (consortium) ทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงประเด็น
- * ในระบบที่มีหน่วยงาน intelligence unit ซึ่งมีความสามารถในการวิจัยเกี่ยวกับระบบการศึกษาไทย ปัญหาด้านการศึกษาและแนวทางแก้ไขในประเด็นต่างๆ

22

4. (ร่าง) กรอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกลุ่มใหม่ (ต่อ)

กลไกการสนับสนุนจากรัฐบาล

1. การสนับสนุนที่เป็นตัวเงิน

* งบประมาณปกติ

* งบประมาณพิเศษ

2. การสนับสนุนที่ไม่เป็นตัวเงิน

* การจัดตั้งส่วนราชการหรือหน่วยงานภายใต้

* กำหนดกรอบนโยบายหรือมาตรการที่ชัดเจนเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างความเป็นอิสระในการบริหารจัดการภายใต้สถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวกับการค่าแรงไว้ซึ่งธรรมภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม

* ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหมายที่ต้องๆ

23

4. (ร่าง) กรอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกลุ่มใหม่ (ต่อ)

กำหนดสิ่งแผนการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบัน

จัดสิ่งแผนการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบันเป็นรายสถาบัน ซึ่งผ่าน
ความเห็นชอบ โดยอาจมีแผนการปรับยุทธศาสตร์สำหรับกลุ่มสถาบัน
เพื่อประกอบการพิจารณาได้ ภายในเดือนพฤษภาคม 2559 โดยแบ่งระยะเวลาการค้นนินิการ
เป็น 5 ปี-10 ปี และ 15 ปี ตามระยะเวลาของแผนพัฒนาการอุดมศึกษา

24

ขอบคุณครับ

ก่อหนี้ต่อไป

กรอบนโยบายการปรับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยกสิริใหม่ (Policy Guideline)

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งในบริบทของโลกและของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปัญหาสภาพแวดล้อม พลังงานและภัยพิบัติต่างๆ การรวมเป็นประชาคมอาเซียน โครงสร้างประชากรไทยที่เข้าสู่สังคมสูงวัย ความจำเป็นในการพัฒนาแรงงาน การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ผ่านการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐบาล จึงนับเป็นโอกาสและความท้าทายของอุดมศึกษาที่จะต้องเร่ง ต้องปฏิรูปอุดมศึกษาให้รองรับการเปลี่ยนแปลง เป็นหัวรถจักรในการพัฒนาประเทศ ภายใต้ชื่อ "จัดต้านทรัพยากรและงบประมาณของประเทศไทย" ซึ่งส่งผลต่อการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาให้ต้องปรับตัวทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การดำเนินการปฏิรูปอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินการปรับยุทธศาสตร์ (Reprofiling) มหาวิทยาลัย โดยดำเนินด้วยศักยภาพและความเชี่ยวชาญของสถาบันให้สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพและสมรรถนะสูง ตลอดจนสร้างสรรค์ผลงานและนวัตกรรมเพื่อรับโอกาสและความท้าทายในอนาคต เพื่อยกระดับศักยภาพความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ให้สอดคล้องกับตัวประเทศรายได้ปานกลาง ตอบสนองความต้องการของห้องถีนและประเทศทั้งในเชิงการค้าและเชิงพื้นที่ บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ภาคการศึกษาทุกระดับ ภาคสังคมและห้องถีน รวมทั้งสร้างเครือข่ายพันธมิตรในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับโลก

2. เป้าหมายหลัก

2.1 สถาบันอุดมศึกษาปรับเปลี่ยนบทบาทของตนตามศักยภาพและความเชี่ยวชาญที่สอดคล้อง อัตลักษณ์ ภายใต้พันธกิจหลักของอุดมศึกษา เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและทิศทางการพัฒนาประเทศ ในอนาคต บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ภาคการศึกษาทุกระดับ ภาคสังคมและห้องถีน รวมทั้งสร้างเครือข่ายพันธมิตรในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับโลก

2.2 สถาบันอุดมศึกษาปรับหลักสูตรการจัดการศึกษาและการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาคนทุกวัยช่วงชีวิต โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายใหม่ในวัยแรงงานและผู้สูงอายุ ผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพและสมรรถนะสูง ตลอดจนเป็นที่พึ่งทางวิชาการแก่สังคม

2.3 สถาบันอุดมศึกษาปรับระบบบริหารจัดการภายในสถาบันอุดมศึกษาให้มีธรรมาภิบาล มีประสิทธิภาพ สร้างการมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

3. ขั้นตอนการดำเนินการ

3.1 วิเคราะห์ศักยภาพของสถาบัน เพื่อให้ทราบสถานะหรือตำแหน่งของสถาบัน

3.1.1 พิจารณาปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ บริบทโลก ประชาคมอาเซียน ยุทธศาสตร์ชาติ (เช่น ประเด็นลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การเข้าถึงการอุดมศึกษา ยกระดับรายได้ของประชาชน ส่งเสริมเผยแพร่ปัญฝั่งการดำเนินงานตามพระราชดำริ เป็นต้น) นโยบายรัฐบาล ความต้องการกำลังคน ศักยภาพ ของพื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถาบัน ศักยภาพความพร้อม ความเชี่ยวชาญ ความเข้มแข็ง จุดเด่นและจุดอ่อนของสถาบันฯ ฯ

3.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลสถาบันที่สำคัญ 4 ส่วน ได้แก่

- 1) University profile หมายถึง ข้อมูลพื้นฐาน ศักยภาพความพร้อมด้านต่างๆ ของผู้บริหารและบุคลากร งานวิจัย ระบบบริหารจัดการ รวมทั้งกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- 2) Customer profile หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา กำหนดนักศึกษา กลุ่มเป้าหมาย Niche Market คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การมีงานทำและลักษณะงานของบัณฑิต
- 3) Partner profile หมายถึง ข้อมูลพื้นฐานและความร่วมมือของพันธมิตรหลัก (key partner) ของสถาบันอุดมศึกษา
- 4) Assets profile หมายถึง ข้อมูลสินทรัพย์และหนี้สิน อาคาร สถานที่ตั้ง เครื่องมือ อุปกรณ์ และประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์

3.2 วิเคราะห์และกำหนด sector (ด้านเศรษฐกิจ/สังคม) ที่สถาบันมีศักยภาพตอบสนองต่อการพัฒนา ประเทศได้

- 1) กำหนดพื้นที่และประเด็นที่สถาบันมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่อย่างรอบด้าน (engagement) โดยสถาบันอุดมศึกษากลุ่มนี้นับเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากให้สามารถ แบ่งชั้นร่วมกับภาคส่วนอื่นบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) การพิจารณาพื้นที่และประเด็นให้เน้นเรื่องการกระจายและครอบคลุมทุกพื้นที่ ตามศักยภาพ และความเชี่ยวชาญของสถาบัน รวมทั้งค่านิยมที่มีอยู่เดิมระหว่างสถาบันกับพื้นที่ และเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- 3) บูรณาการพัฒนาพื้นที่ฐานรากและการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น เพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืน

3.3 ทบทวนและปรับวิธีทัศน์หรือพันธกิจเพื่อกำหนดเป้าหมายการดำเนินการที่ชัดเจนในระยะ 5 ปี และระยะยาวยาว 15 ปี

- 1) กำหนดความเชี่ยวชาญและบทบาทใหม่ในอนาคตที่สอดคล้องอัตลักษณ์ของตนร่วมกัน เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและทิศทางการพัฒนาประเทศ พื้นที่และเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งส่งเสริม ธรรมาภิบาลในสถาบันและระหว่างนักถังความรับผิดชอบต่อสังคม
 - 2) พิจารณาทบทวนและจัดทำวิธีทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ของตนเองให้มีความชัดเจน สรุปสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อผลผลิตและผลลัพธ์ที่มีความโตกเด่น
 - 3) ทบทวนเป้าหมาย หลักสูตร และกระบวนการผลิตกำลังคนที่มีอยู่เดิม เพื่อมุ่งไปสู่การผลิต กำลังคนให้ตรงตามความต้องการของประเทศไทย โดยให้สถาบันอุดมศึกษาค้นหาตัวเองและกำหนดจุดเด่นให้ชัดเจน ว่า จะมีความโตกเด่นในสาขาใด บนพื้นฐานของสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มี สำหรับการผลิตครุซีซึ่งเป็นจุดเด่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จะต้องผลิตครุการศึกษาชั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของภาคราชที่ 21
 - 4) จัดทำแผนการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบันในระยะ 5 ปีและระยะยาวยาว 15 ปี ตามระยะเวลา และยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการอุดมศึกษา พร้อมทั้งเหตุผล ข้อมูล และวิธีดำเนินการ รวมทั้งการปรับลด ภารกิจหรือหลักสูตรที่ไม่ใช่จุดเด่น และสิ่งที่ต้องการได้รับการสนับสนุนจากวัสดุหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - 5) พิจารณาดำเนินการ special process หรือมี fast track ใน การขับเคลื่อนการ Reprofile มหาวิทยาลัยภายใต้จุดเด่น ความเชี่ยวชาญ ตามแผนการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบัน
- 3.4 การพิจารณาแผนการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบันและการจัดเตรียมทรัพยากร
- 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา และแนวทางในการพัฒนา สถาบันในด้านต่างๆ ตามแผนการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบัน เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันและสามารถ สนับสนุนส่งเสริมสถาบันตามแผนการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบันให้บรรลุเป้าหมาย
 - 2) กำหนดแนวทางการปรับปรุงหรือพัฒนาบุคลากร หลักสูตร งบประมาณ โครงสร้าง อัตรากำลัง และโครงการต่างๆ รวมทั้งพิจารณาบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ หรือระเบียบที่เป็นอุปสรรคในหน่วยงานต่างๆ
 - 3) กำหนดกิจกรรม หน่วยงานรับผิดชอบ และกำหนดหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดที่สำคัญที่สัมภาระ ระยะสั้น และระยะยาว

3.5 การกำกับ ติดตามและประเมินผล

กำหนดศักยภาพและรูปแบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปรับยุทธศาสตร์ ของสถาบันที่ผ่านการพิจารณา และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดสรรงบประมาณ งบลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน อัตรากำลัง โครงสร้างส่วนราชการหรือส่วนงาน และหลักสูตรการศึกษาฯ ฯ ทั้งนี้ หากสถาบันอุดมศึกษาได้จัดการศึกษานี้เป็นไปตามมาตรฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจสั่งการให้สถาบันยับยั้งการรับนักศึกษา ปิดหลักสูตร ยุติการจัดการศึกษา หรือดำเนินการอื่นใด

4. ประเด็นนโยบายที่สำคัญ

4.1 ด้านขนาดที่เหมาะสมของสถาบัน (right size)

4.1.1 สถาบันอุดมศึกษาควรมีขนาดหรือจำนวนนักศึกษา สาขาวิชาที่เหมาะสม โดยมีรูปแบบ ที่หลากหลาย ทั้งรูปแบบมหาวิทยาลัยที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์ (comprehensive university) ซึ่งอยู่กับศักยภาพความพร้อมของสถาบันและความเหมาะสมของแต่ละสถาบัน (right size & right direction)

4.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

4.2.1 สถาบันอุดมศึกษาต้องทบทวน (re-direction) การปรับปรุง ปรับลด หรือเปิดหลักสูตร ให้สอดรับกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงประชากร นโยบายรัฐบาลและสภาวะการเมืองทั่วของบัณฑิต และคระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรฝึกอบรมในลักษณะ short course training ในรูปแบบ non-degree program ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

4.2.2 สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาแบบ experiential based learning และมีการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในรูปแบบต่างๆ เช่น สาขาวิชา หัวภาคี ฯลฯ

4.3 ด้านทรัพยากรและความร่วมมือ

4.3.1 สถาบันอุดมศึกษาต้องศึกษา วิเคราะห์ และแสวงหาความร่วมมือกับ strategic partner ในแต่ละประเด็น และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาจดำเนินการเป็นกลุ่มย่อย (sub-group) ตามกลุ่มสาขาวิชาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศและมีจุดเน้นเดียวกัน

4.3.2 สถาบันอุดมศึกษาต้องมีความร่วมมือ มีการทำงาน และใช้ทรัพยากรต่างๆ ร่วมกัน เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและตอบโจทย์ที่

4.4 ด้านการบริหารจัดการ

4.4.1 สถาบันอุดมศึกษาต้องมีกลไกการบริหารจัดการและระบบธรรมาภิบาล (good governance) ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทใหม่ โดยดำเนินการผ่านกลไกของสภามหาวิทยาลัย เนื่องจาก สภามหาวิทยาลัยต้องรับผิดชอบต่อแนวทางการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการอาจใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อกำกับให้การบริหารจัดการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

4.4.2 สภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต้องมีภาวะผู้นำ (strong leadership) สามารถให้ความรู้และสร้างความเข้าใจ มีกระบวนการสร้างการยอมรับและมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ทั่วทั้งองค์กร

4.4.3 สภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ในช่วง

- เปเลี่ยนผ่าน (transition strategy) โดยการพัฒนาบุคลากรให้มีรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกและประเทศไทย มีความรู้ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับอนาคต และสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ได้ตลอดเวลา โดยอาจ จัดทำเป็นหลักสูตร (program) และมีการฝึกอบรมบุคลากรร่วมกัน

4.5 ด้านการกำหนด ติดตามและประเมินผล

4.5.1 กระทรวงศึกษาธิการมีกลไกและระบบติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการ และกำกับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการ ของประเทศไทย

4.5.2 มีคณะกรรมการกำหนดแนวทางหรือกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรอุดมศึกษา ในภาพรวมอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การลดการผลิต ยุบเลิกสาขาวิชาหรือคณะที่ไม่มีความเชี่ยวชาญหรือ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศไทย

- 4.5.3 กำหนดให้มีเครือข่ายความร่วมมือ (consortium) ทั้งในเชิงทั่วไปและเชิงประเด็น เพื่อใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดร่วมกันให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด

4.5.4 ในระยะยาวมีหน่วยงาน intelligence unit ซึ่งมีความสามารถในการวิจัยเกี่ยวกับ ระบบการศึกษาไทย ปัญหาด้านการศึกษาและแนวทางแก้ไขในประเด็นต่างๆ เช่น การประเมินผลการดำเนินการ และผลที่คาดว่าจะได้รับจากการปรับหลักสูตรใหม่ เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้อง กับกลุ่มเป้าหมาย (niche) และผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ (attribute) ที่พึงประสงค์ ฯลฯ

5. กลไกการสนับสนุนจากรัฐบาล

5.1 การสนับสนุนที่เป็นตัวเงิน

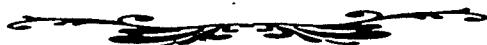
- งบประมาณปกติ ตามงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบบูรณาการและงบพัฒนาของจังหวัด
- งบประมาณพิเศษ สำหรับเป็นทุนการศึกษา การวิจัย การลงทุนด้านครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง ในโครงการขนาดใหญ่กรุงเทพมหานคร เช่น โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยระดับโลก โครงการทุนพัฒนา อาจารย์ โครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ

5.2 การสนับสนุนที่ไม่เป็นตัวเงิน

- การพิจารณาการจัดตั้งส่วนราชการหรือหน่วยงานภายในภายหลังการปรับยุทธศาสตร์ (Reprofiling) ซึ่งเกิดการย�บเลิกหลักสูตร ภาควิชา คณะที่ไม่สอดคล้องมิ้นความต้องการของตลาดแรงงาน หรือของประเทศไทย เพื่อทุ่มทรัพยากรในด้านที่มีศักยภาพและความเชี่ยวชาญ
- กำหนดกรอบนโยบายหรือมาตรการที่ชัดเจนเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการภายใต้สถาบันอุดมศึกษากับการดำเนินไว้ซึ่งธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม
- ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหมายต่างๆ เช่น มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์การประกันคุณภาพ มาตรฐานการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการ ฯลฯ ให้เหมาะสมกับประเทศไทยของมหาวิทยาลัย เจตนารวมถึงการจัดการศึกษา ที่แยกต่างกัน

6. กำหนดส่งแผนการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบัน

จัดส่งแผนการปรับยุทธศาสตร์ของสถาบันเป็นรายสถาบัน ซึ่งผ่านความเห็นชอบ โดยอาจมี แผนการปรับยุทธศาสตร์สำหรับกลุ่มสถาบันเพื่อประกอบการพิจารณาได้ ภายในเดือนพฤษภาคม 2559 โดยแบ่งระยะเวลาดำเนินการเป็น 5 ปี 10 ปี และ 15 ปี ตามระยะเวลาของแผนพัฒนาการอุดมศึกษา



จากนโยบายสู่แผนอุดมศึกษา 15 ปี ฉบับที่ 3

พ.ศ. 2560 - 2574

โดย

ดร.สุเมร แม้มนุน

ประธานอนุกรรมการกรอบแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3
(พ.ศ. 2560-2574) และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 12
(พ.ศ. 2560-2564)

ความสำคัญของแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี

- แผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ การกำหนดทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อให้อุดมศึกษา มีบทบาทนำในการพัฒนาประเทศ
- แผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2533-2547) กำหนดให้อุดมศึกษา ต้องสร้างความเป็นเลิศ ความเสมอภาค ประสิทธิภาพ และความเป็น นานาชาติ
- แผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) มุ่งเน้นการแก้ไข ปัญหาความเชื่อมโยงกับการศึกษาทุกระดับ ปัญหาคุณภาพและมาตรฐาน ธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการ การเพิ่มชีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ

แผนอุดมศึกษาระยะยาวย 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2560-2574)

- ประเทศไทยกำลังอยู่ในยุคของการปฏิรูปเพื่อนำพาประเทศไทยก้าวข้ามปัจจุหາ อุปสรรคต่างๆ ไปสู่ประเทศไทยที่พัฒนาแล้ว
- การพัฒนาทรัพยากรบุคุณด้วยระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ จึงเป็นปัจจัยสำคัญของการปฏิรูปทั้งปวง
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ได้ประเมินผลครึ่งแผน ของแผนอุดมศึกษาระยะยาวย 15 ปี ฉบับที่ 2 แล้วเห็นว่า การเป็นแผน ที่กำหนดทิศทาง (Directive Plan) ไม่เพียงพอที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลง (Change) ในระบบอุดมศึกษาเพื่อให้ระบบอุดมศึกษาเป็นกลไกของรัฐ ในการพัฒนาความรู้และปัญญาของสังคม และนำไปสู่การพัฒนาประเทศ
- กกอ. จึงมีมติให้ดำเนินการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาวย 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2574) และให้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

ทิศทางของแผนอุดมศึกษาระยะยาวย 15 ปี ฉบับที่ 3

(พ.ศ. 2560-2574)

ความสำคัญและรูปแบบ

- แผนอุดมศึกษาระยะยาวย 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) เป็น แผนกำหนดทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับแนวโน้ม สภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ
- ปัจจุบันประเทศไทยกำลังอยู่ในจุดของการเปลี่ยนแปลงและการปฏิรูป ในทุกด้าน ซึ่งคาดหวังว่าจะทำให้ประเทศไทยได้รับการพัฒนาให้หลุดพ้น จากกับดักเศรษฐกิจโลกโดยได้ปานกลาง (MIT)
- แผนอุดมศึกษาระยะยาวย 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2574) จึงเป็นแผน ที่กำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงของระบบอุดมศึกษาเพื่อเป็นกลไกสำคัญ ในการพัฒนาประเทศ

จุดเน้นของแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 3

- กำหนดพันธกิจของอุดมศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะและเป็นจุดเด่นหรือความเชี่ยวชาญของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนให้เป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Reprofiling HEI)
- มุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ของระบบอุดมศึกษา (Higher Education Outcomes) ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่ยอมรับระดับสากล
- ปฏิรูปอุดมศึกษาอย่างครบถ้วนและสมดุล เพื่อให้กลไกการสนับสนุน การกำกับตรวจสอบ และการประเมินผลกระทบของระบบอุดมศึกษา มีประสิทธิภาพสูงสุด (Return on investment)

ประเด็นปัญหาของระบบอุดมศึกษา

การเข้าถึงบริการของอุดมศึกษา (Accessibility)

- ✓ สถาบันอุดมศึกษายังจำกัดตัวเองในการรับนักศึกษาเพื่อศึกษาต่อ ปริญญาจากผู้จบ ม.6 เป็นหลัก การรับนักศึกษาอกวัยเรียน (Non-Age Group) และกลุ่มผู้มีปัญหาทางสติปัญญา สังคม เศรษฐกิจ ภูมิศาสตร์ ไม่สามารถเข้าถึงอุดมศึกษาที่มีคุณภาพได้
- ✓ กลไกของรัฐในการส่งเสริมการเข้าถึงบริการอุดมศึกษา (กรอ. กยศ.) เริ่มจำกัดตัวเอง และผู้เคยได้รับประโยชน์ไม่ஜ่ายคืนเงินกู้
- ✓ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรมีผลทำให้จำนวนผู้จบ ม.6 ลดลง แต่สถาบันอุดมศึกษายังต้องการนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น จึงเกิด การแข่งขันสูง คุณภาพลดลง และเกิดความสูญเปล่าในระบบ อุดมศึกษามากขึ้น

ความเท่าเทียมและความเป็นธรรม (Equity)

- สถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพสูงสามารถคัดเลือกคนเก่งเข้าศึกษาซึ่งส่วนใหญ่จะมาจากครอบครัวที่มีรายได้สูง แต่จ่ายค่าเล่าเรียนต่ำเนื่องจากการสนับสนุนจากรัฐ
- ผู้มีสติปัญญาปานกลาง ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวรายได้ต่ำ ต้องเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ค่าเล่าเรียนสูงกว่า หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในระดับรองลงมา ทำให้คุณภาพของบัณฑิตไม่เท่าเทียมกันและส่งผลสู่การประกอบอาชีพในอนาคต
- ระบบการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการอุดมศึกษาของรัฐ สร้างแรงจูงใจให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐขนาดใหญ่ และมีคุณภาพสูงขยายตัวอย่างไม่มีที่สิ้นสุด แต่สถาบันขนาดเล็ก-ปานกลาง กระจายอยู่ทั่วประเทศได้รับการสนับสนุนที่จำกัด

คุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Quality)

- มีปัญหา สมรรถนะของบัณฑิตด้าน Soft Skills ซึ่งหมายถึงทักษะการทำงานกับคนซึ่งช่วยให้ทำงานจนประสบความสำเร็จและปัญหาการว่างงานของบัณฑิต
- ด้านการวิจัย มีปัญหาด้านการสร้างนักวิจัยคุณภาพสูง การสร้างผลงานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการแข่งขันของประเทศและนวัตกรรม
- มุ่งมองในเชิงระบบ เน้นว่าระบบอุดมศึกษายังไม่รู้ร้อนรู้หนาวกับปัญหาการพัฒนาประเทศ การทำหน้าที่ของอุดมศึกษาจึงยังไม่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศโดยตรง
- มุ่งมองในบทบาทของอุดมศึกษาที่เป็น 2 เส้นทาง คือ การตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประเทศกับการแข่งขันระดับสากลภายใต้สภาพความหลากหลายของสถาบันอุดมศึกษา (Diversity)

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ (Efficiency)

- การจัดสรรทรัพยากรที่สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมาย
- การบริหาร การจัดการภายในสถาบันอุดมศึกษา ธรรมมาภิบาล การบริหารวิชาการ การบริหารบุคลากร
- Return on Investment
- ต้นทุนและความสูญเปล่าทางการศึกษา

การตอบสนองต่อปริบพิความเปลี่ยนแปลง (Relevancy)

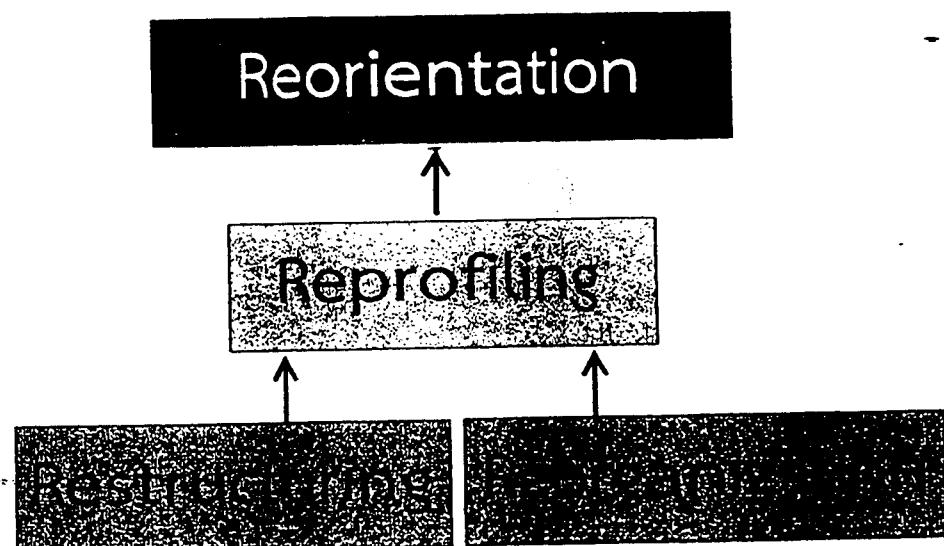
- ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต หรือการจ้างงานที่ต่ำระดับ การทำงานที่ตรงตามสาขาวิชา (Employability)
- การตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาและองค์กร ผู้ใช้บัณฑิต
- การแก้ไขปัญหาของประเทศไทย ความเหลื่อมล้ำทางสังคม MIT นโยบายเศรษฐกิจ และโครงสร้างพื้นฐาน การแก้ไขปัญหา ภาระเปลี่ยนแปลงของโลก

ເປົ້າໝາຍຂອງແຜນອຸດມສຶກພະຍາວ 15 ປີ ຈັບທີ 3

ສິ່ງທີ່ສັງຄມຈະໄດ້ຮັບ (Deliverables)

- ໂອກສີນການເຂົ້າຖືກພິບສິນທີ່ສັງຄມຈະໄດ້ຮັບ
 - » ແນ້ນທັກະນຳເຮັດວຽກ
 - » ເປີດພື້ນທີ່ການເຮັດວຽກ
- ທຸກສັນຕິພິບທີ່ສັງຄມຈະໄດ້ຮັບ
 - » ທຸກສັນຕິພິບທີ່ສັງຄມຈະໄດ້ຮັບ
 - » ທຸກສັນຕິພິບທີ່ສັງຄມຈະໄດ້ຮັບ
- ຖະຫາວັດທີ່ສັງຄມຈະໄດ້ຮັບ
 - » ທຸກສັນຕິພິບທີ່ສັງຄມຈະໄດ້ຮັບ
 - » ທຸກສັນຕິພິບທີ່ສັງຄມຈະໄດ້ຮັບ
- ອົງຄໍາວັດທີ່ສັງຄມຈະໄດ້ຮັບ
 - » ທຸກສັນຕິພິບທີ່ສັງຄມຈະໄດ້ຮັບ
 - » ທຸກສັນຕິພິບທີ່ສັງຄມຈະໄດ້ຮັບ

ກຮອບຢູ່ທຣສາສຕຣອຸດມສຶກພະຍາວ 15 ປີ



ก่อตั้งมหาวิทยาลัยอุดมศึกษาและสถาบันฯ 15 ปี

1. Reorientation of Higher Education System

การกำหนด Core Competencies ของระบบอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศสู่อนาคต

- การสร้างบันทึกที่มีคุณภาพ (5 Domains LO 3R X 8C)
- การพัฒนาและการรักษาอาจารย์ที่มีคุณภาพ → เป็นนักการศึกษามืออาชีพ
- การสร้างสรรค์นวัตกรรม เทคโนโลยี และการวิจัย
- Digital Education
- Education Links
- Industry Links
- Global Benchmarking/Local Priority
- Assessment and Quality assurance
- การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. Reprofiling of Higher Education Institutions

การปรับยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นจุดเด่นของแต่ละสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศ

- Self Improvement / Self Development Process
- การสนับสนุนเพื่อการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน
- การจัดกลุ่ม จัดประเภทตามอัตลักษณ์และระดับของพัฒนาการของสถาบัน

3. Restructuring of Higher Education System

การปรับโครงสร้างของระบบอุดมศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
ของระบบอุดมศึกษา

- โครงสร้างการผลิตกำลังคนที่เหมาะสม สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ
- โครงสร้างการวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- โครงสร้างบุคลากร การสอน การวิจัย บริการวิชาการ
- โครงสร้างต้นทุน และความสูญเปล่าทางการศึกษา
- บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้มีส่วนร่วมที่สำคัญ
ในการพัฒนาประเทศ

15

4. Reorganization of Higher Education System

การจัดองค์การใหม่ในระบบอุดมศึกษาเพื่อให้เกิดกลไกการกำหนด
นโยบาย การสนับสนุน การติดตามตรวจสอบ ที่มีประสิทธิภาพ
(Regulator and Providers) และตอบสนองความต้องการในการพัฒนา
ประเทศ

- กลไกการวางแผน และการจัดสรรทรัพยากร
- กลไกการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผน
การประเมินผลและการประกันคุณภาพ
- ระบบการวิจัยนโยบายอุดมศึกษา
- ระบบการประเมินและการประกันคุณภาพ
- ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
(Admission System)

16